

Patoloji

Sorularla Son Tekrar

Doç. Dr. Emrullah BEAZYILDIZ

Doç. Dr. Emrullah BEAZYILDIZ

Patoloji

Sorularla Son Tekrar

 t.me/beyazyildiz

 beyazyildiz_patoloji

 emrullahbeyazyildiz

 0 552 845 24 55

ISBN: 978 - 625 - 400 - 446 - 9

Grafik | Tasarım

BASKI

TUNCAY BULUT

Merkez Ofis

Pazar Mh. Şehit Nuri Urun Sk. No:48 İlkadim / SAMSUN

Tel: 0362 431 52 55

Baskı Tesisi

19 Mayıs San. Sit. 62. Sk. No:33 Tekkeköy / SAMSUN

Tel: 0 362 432 09 90 Faks: 0 362 432 43 22

www.ugurofset.com.tr | info@ugurofset.com.tr

SERTİFİKA NUMARASI: 52752

BASKI TARİHİ

OCAK 2022

5. Baskı

Bu kitabın telif hakları Doç. Dr. Emrullah BEAZYILDIZ'a aittir. Tüm hakları saklıdır.

Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz.

Doç. Dr. Emrullah BEAZYILDIZ'ın yazılı izni olmadan fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, dağıtılamaz ve her ne surette olursa olsun sosyal ortamda paylaşılamaz.

Hücre Zedelenmesi	10
İnflamasyon	32
Yara İyileşmesi	52
İmmünoloji	62
Hemodinamik Bozukluklar	90
Neoplazi	104
Pediyatrik ve Çevresel Hastalıklar	134
Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları	146
Hematopoetik Sistem Hastalıkları	158
Solunum Sistemi Hastalıkları	180
Üriner Sistem Hastalıkları	204
Erkek Genital Sistemi Hastalıkları	236
Kadın Genital Sistemi Hastalıkları	246
Gastrointestinal Sistemi Hastalıkları	266
Karaciğer Hastalıkları	300
Pankreas Hastalıkları	322
Meme Hastalıkları	332
Sinir Sistemi Hastalıkları	350
Endokrin Sistem Hastalıkları	378
Deri Hastalıkları	404
Kas-İskelet Sistemi Hastalıkları	424

iÇİNDEKİLER

Patoloji

Sorularla Son Tekrar

ÖNSÖZ

Sorularla Son Tekrar (SST) Patoloji, patolojinin temel kitabı olan “Robins & Cotran Pathologic Basis of Disease” referans alınarak, 13 yıllık TUS Patoloji eğitmenliği bilgi birikimi eşliğinde hazırlanmıştır.

Bir yılı aşkın sürede yoğun emek verilerek hazırlanan SST Patoloji, konu kitabınızı bitirdikten sonra okumanız gereken TUS’a yönelik önemli açıklamaların yer aldığı bir kitaptır. TUS başta olmak üzere tüm sınavlarda çıkabilecek olan soruları doğru ve kolayca cevaplamanız amacıyla yazılmıştır. Her soru özgün, özenle hazırlanmış ve titizlikle cevaplanmıştır. Bütün sorular ve açıklamaları çok net, akıcı, anlaşılabilir ve potansiyel TUS sorusu olma niteliği taşımaktadır.

Son yıllarda TUS’ ta en çok, en sık, cisimcik ve benzeri ezber soruların sayısı giderek azalmıştır. Özellikle USMLE sınav formatında olduğu gibi vaka ve histopatolojik resim içeren sorular TUS’ta da sıklıkla sorulmaya başlanıldığından, SST Patoloji’de özellikle bu tarz sorulara ağırlık verilmiştir. Eski TUS’larda çıkmış, üç dekad öncesinden kalma ve birbirini tekrar

eden sorulara bu kitapta yer verilmemiştir. SST Patoloji’ de soruları çözerken sizden beklentim; soruları hızlıca cevaplayıp şıkları hızlıca geçmeniz değil, özellikle soru niteliği taşıyan her bir cevap şikkının açıklamalarını ve o konuyla ilgili beklediğim soru potansiyeli olan bilgileri dikkatlice okumanız ve bilgi birikiminizi artırmanızdır.

Son olarak; kaliteli bir hazırlık süreci, mükemmel bir sınav performansı ve sizler için en iyisinin olması dileğiyle...

Doç. Dr. Emrullah BEYAZYILDIZ

İletişim: @beyazyildiz_patoloji

HÜCRE ZEDELENMESİ

1- Aşağıdakilerden hangisi bir fizyolojik atrofi örneğidir?

- A. Kullanmama atrofisi
- B. Alçı sonrası ekstremite kas dokusunda atrofi
- C. Doğum sonrası uterus boyutlarında küçülme
- D. Menopozda meme dokusunda atrofi
- E. Menstrüasyonda endometrial hücre yıkımı

Embriyogenez esnasında notokord ve tiroglossal kistin atrofiye uğraması veya doğum sonrasında uterus boyutlarında küçülme **FİZYOLOJİK ATROFİ** örnekleridir.

E seçeneğindeki menstrüasyonda endometrial hücre yıkımı **fizyolojik apoptosis** örneğidir.

ATROFİ ile ilgili TUS'ta soru çıkmasını beklediğim önemli noktalar:

- Patolojik atrofinin **en sık** nedeni azalmış kan akımıdır.
- Atrofik hücrelerde **lipofuscin pigmenti ve otofajik vaküollerin** birikimi gözlenir.
- Atrofik hücreler lipofuscin pigmenti nedeniyle kahverenkli boyanır. (**Brown Atrofi**)
- Lipofuscin pigmenti atrofi dışında **yaşlılıkta** özellikle **myokard ve karaciğerde** birikir.
- Atrofi **patogenezinde protein sentezinde azalma** ve yıkımında artış vardır.
- Atrofik hücrelerde protein yıkımında **ubiquitin**-proteozom yolu aktivasyonu rol oynar.

Doğru cevap C

2- Otofaji ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Otofaji hücrenin kendi organellerini ve elemanlarını sindirmesi olarak tanımlanabilir.
- B. Otofagozom membranı mitokondri kaynaklı çift zarlı bir membrandır.
- C. LC3 düzeyi otofaji için spesifik bir belirleyici olarak kullanılabilir.
- D. Otofajide saptanan gen Atgs genidir.
- E. Otofaji mikrobiyal ajanlara karşı savunmada rol oynar.

Otofagozom membranı **endoplazmik retikulum kaynaklı** çift zarlı bir membrandır.

OTOFAJİ ile ilgili TUS'ta soru çıkmasını beklediğim önemli noktalar:

- Otofaji bir **adaptasyon** mekanizmasıdır. **Besin yetersizliği** durumlarında atrofik hücrelerde gözlenir.
- **Otofaji** ilişkili **genler Atgs** genleridir.
- **LC3 (Light chain 3)** düzeyi otofaji için spesifik bir belirleyici (marker) olarak kullanılabilir.
- Otofagozom membranı **endoplazmik retikulum kaynaklı** çift zarlı bir membrandır.
- **Otofaji disregülasyonu sonrası ortaya çıkan hastalıklar:** Kanser, İnflamatuar bağırsak hastalıkları, Nörodejeneratif hastalıklar (Alzheimer, Huntington)
- Ayrıca bazı patojenlerin otofaji ile parçalandığı gösterilmiştir. Bu patojenler **mikobakterium suşları, Shigella, HSV-1'dir.**
- Makrofaj **Atg5 delesyonu** durumlarında tüberküloza yatkınlık gösterilmiştir.

Doğru cevap B

3- Gebelik süresince uterusun belirgin bir şekilde büyümesi temel olarak aşağıdaki adaptasyon mekanizmalardan hangisi ile ortaya çıkar?

- A. Fizyolojik Hiperplazi
- B. Fizyolojik Hipertrofi
- C. Patolojik Hipertrofi
- D. Metaplazi
- E. Patolojik Hiperplazi

Gebelik sürecinde uterus **düz kas hücrelerinde hem hiperplazi hem de hipertrofi gözlenir. Fakat bu süreçte uterus büyümesinde rol oynayan temel adaptasyon mekanizması fizyolojik hipertrofi'dir.**

HİPERTROFİ ile ilgili TUS'ta soru çıkmasını beklediğim önemli noktalar:

- İskelet ve kalp kası hücrelerinde hiperplazi gözlenmez. Bu hücrelerde sadece hipertrofi gözlenir.
- Hipertrofi patogeneğinde hücrel büyüme sağlayan temel değişim **protein sentezinde artış ve granüllü endoplazmik retikulum sayısında artıştır.**
- Hipertrofinin en sık nedeni artmış iş gücüdür.
- Kalpte hipertrofinin en sık nedeni hipertansiyon ve kapak hastalıklarıdır.
- Kardiyak hipertrofi patogeneğinde **Atrial Natriüretik Faktör (ANF) geninde ekspresyon** artışının rol oynadığı gösterilmiştir.
- Organallerde hipertrofinin en güzel örneği: **Barbiturat kullananlarda karaciğerde endoplazmik retikulum hipertofisidir.**
- **Fizyolojik hipertrofide Fosfoinositidil 3-kinaz/AKT yolu, patolojik hipertrofide G protein aracılı yolda aktivasyon vardır. GATA4, NFAT ve MEF2** transkripsiyon faktörlerinin aktivasyonu sonucu protein sentezi artar.

Doğru cevap B

4- Aşağıdakilerden hangisi bir patolojik hiperplazi örneği değildir?

- A. HPV'nin neden olduğu papillomalar
- B. Endometrial hiperplazi
- C. Benign prostat hiperplazi
- D. Yara iyileşmesinde gözlenen bağ doku hiperplazisi (skar)
- E. Gebelikte uterusun büyümesi

Gebelikte uterusun büyümesi hem hipertrofinin hem de hiperplazinin fizyolojik örneğidir. Diğer seçenekler patolojik hiperplazi örnekleridir.

Hiperplazi ile ilgili TUS'ta soru çıkmasını beklediğim önemli noktalar:

- **Hepatektomi sonrası hepatositlerin proliferasyonu** olması yani kompanseuar hiperplazi, fizyolojik hiperplazi örneğidir.
- **Laktasyonda meme bezinin büyümesi ve gebelikte uterusun büyümesi** fizyolojik hiperplazi örnekleridir.
- Özellikle **endometriyal hiperplazi ve benign prostat hiperplazi, patolojik hiperplazi** örnekleridir.
- **Endometriyal hiperplazilere PTEN gen** mutasyonu eşlik eder ve bu hiperplazi zemininden tip 1 endometriyum kanserleri (endometrioid tip) gelişir. Fakat Tip 2 endometriyum kanserleri (seröz tip) endometriyal atrofi zemininden gelişir.
- **Benign prostat hiperplazi, prostat adenokarsinomu riskini artırmaz.**
- Hiperplazi mekanizmasında, **büyüme faktörleri ve hormonal uyarının artışı** rol oynar.

Doğru cevap E